

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	(1)
สารบัญ	(3)
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 หลักการและเหตุผล	1
1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการ	5
1.3 ประเด็นและขอบเขตการศึกษา	6
1.4 วิธีการศึกษา	8
1.5 ระยะเวลาในการศึกษาวิจัย	8
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	9
1.7 รายชื่อคณะที่ปรึกษา	10
บทที่ 2 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมตรวจสอบ	
การอนุมัติงบประมาณแผ่นดิน	11
2.1 แนวคิดและทฤษฎีทางกฎหมายมหาชน	11
2.1.1 หลักนิติธรรม	11
2.1.2 หลักการแบ่งแยกอำนาจ	14
2.1.3 หลักการไม่มีส่วนได้เสีย	16
2.1.4 หลักการขัดกันแห่งผลประโยชน์	20
2.1.5 หลักการจำกัดสิทธิทางการเมือง	24
2.1.6 หลักการลงโทษ	27
2.2 แนวคิดและทฤษฎีทางกฎหมายการคลัง	30
2.2.1 แนวคิดทั่วไปของงบประมาณแผ่นดิน	30
2.2.1.1 ความหมายของงบประมาณแผ่นดิน	30
2.2.1.2 กระบวนการงบประมาณแผ่นดิน	33

(1) ขั้นตอนการจัดทำงบประมาณ (Budget Preparation)	34
(2) ขั้นตอนการพิจารณาและอนุมัติงบประมาณ (Budget Adoption)	37
(3) ขั้นตอนการบริหารงบประมาณ (Budget Execution)	39
(4) ขั้นตอนการควบคุมตรวจสอบและประเมินผล งบประมาณแผ่นดิน (Budget Audit and Evaluation)	41
2.2.1.3 รูปแบบและประเภทของกฎหมายว่าด้วย งบประมาณรายจ่าย	44
2.2.2 หลักกฎหมายพื้นฐานทางงบประมาณ	47
2.2.2.1 หลักความยินยอมในกรจ่ายเงินแผ่นดิน	48
2.2.2.2 หลักการอนุมัติงบประมาณเป็นอำนาจ ของรัฐสภา	51
2.2.2.3 หลักการริเริ่มทางการคลังเป็นอำนาจ ของฝ่ายบริหาร	53
2.2.2.4 หลักการห้ามฝ่ายนิติบัญญัติในการริเริ่ม กำหนดรายจ่ายแผ่นดิน	54
บทที่ 3 การตรวจสอบความชอบด้วยรัฐธรรมนูญในการอนุมัติ ร่างกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่ายของประเทศไทย	59
3.1 หลักเกณฑ์การจัดทำและการอนุมัติงบประมาณแผ่นดิน	59
3.1.1 การจัดทำงบประมาณ	59
3.1.1.1 ขั้นตอนการวางแผนงบประมาณ	60
3.1.1.2 การจัดทำงบประมาณ	62

3.1.2 การอนุมัติงบประมาณ	65
3.1.2.1 การพิจารณาอนุมัติร่างกฎหมายว่าด้วย งบประมาณรายจ่ายของรัฐสภา	66
3.1.2.2 การจำกัดอำนาจของรัฐสภาในการอนุมัติ ร่างกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่าย ของรัฐสภา	71
3.2 การตรวจสอบความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของการอนุมัติ ร่างกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่ายโดยศาลรัฐธรรมนูญ.....	83
3.2.1 การตรวจสอบความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของร่างกฎหมาย ว่าด้วยงบประมาณรายจ่ายในกรณีทั่วไป	84
3.2.2 การตรวจสอบความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของร่างกฎหมาย ว่าด้วยงบประมาณรายจ่ายในกรณีเฉพาะ : การตรวจสอบ การมีส่วนในการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่าย ตามมาตรา 144 วรรคสาม	97
บทที่ 4 การควบคุมความชอบด้วยรัฐธรรมนูญในการอนุมัติร่างกฎหมาย ว่าด้วยงบประมาณของต่างประเทศ	113
4.1 หลัเกณฑการลัดทำและการอนุมัติงบประมาณแผ่นดิน.....	114
4.1.1 ประเทศอังกฤษ	114
4.1.2 ประเทศฝรั่งเศส.....	121
4.1.3 ประเทศญี่ปุ่น.....	128
4.1.4 ประเทศโปรตุเกส	134
4.2 การควบคุมความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของการอนุมัติ ร่างกฎหมายว่าด้วยงบประมาณ.....	139
4.2.1 ประเทศอังกฤษ	140
4.2.1.1 การควบคุมความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ ของร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยงบประมาณ.....	141

4.2.1.2 การควบคุมความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ ของร่างพระราชบัญญัติที่มีผลกระทบ ต่อภาระทางงบประมาณ	141
4.2.2 ประเทศฝรั่งเศส.....	142
4.2.2.1 การควบคุมความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ ของร่างรัฐบัญญัติถึงงบประมาณ.....	143
4.2.2.2 การควบคุมความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ ของร่างรัฐบัญญัติที่มีผลกระทบต่อภาระ ทางงบประมาณ.....	145
4.2.3 ประเทศญี่ปุ่น.....	146
4.2.3.1 การควบคุมความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ ของร่างรัฐบัญญัติว่าด้วยงบประมาณ.....	148
4.2.3.2 การควบคุมความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ ของร่างรัฐบัญญัติที่มีผลกระทบต่อภาระ ทางงบประมาณ.....	150
4.2.4 ประเทศโปรตุเกส.....	152
4.2.4.1 การควบคุมความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ ของร่างรัฐบัญญัติว่าด้วยงบประมาณ.....	153
4.2.4.2 การควบคุมความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ ของร่างรัฐบัญญัติที่มีผลกระทบต่อภาระ ทางงบประมาณ.....	154
บทที่ 5 บทวิเคราะห์เปรียบเทียบการควบคุมตรวจสอบความชอบ ด้วยรัฐธรรมนูญในการอนุมัติร่างกฎหมายว่าด้วยงบประมาณ ของประเทศไทยและต่างประเทศ.....	157
5.1 การวิเคราะห์เปรียบเทียบการจัดทำและการอนุมัติ งบประมาณแผ่นดิน	157

5.1.1	การจัดทำงบประมาณแผ่นดิน	157
5.1.2	การอนุมัติงบประมาณแผ่นดิน	159
5.2	การวิเคราะห์เปรียบเทียบการควบคุมความชอบ ด้วยรัฐธรรมนูญของร่างกฎหมายว่าด้วยงบประมาณ	164
5.2.1	การควบคุมความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ ของร่างกฎหมายว่าด้วยงบประมาณ	165
5.2.2	การควบคุมความชอบด้วยรัฐธรรมนูญในกรณีการอนุมัติ งบประมาณส่งผลกระทบต่อภาระทางงบประมาณและ การมีส่วนในการใช้งบประมาณของสมาชิกวุฒิสภา.....	166
5.2.2.1	การควบคุมความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ ในกรณีการอนุมัติงบประมาณส่งผลกระทบต่อ ภาระทางงบประมาณ	167
5.2.2.2	การควบคุมความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ ในกรณีที่การอนุมัติงบประมาณมีการกระทำ อื่นส่งผลให้สมาชิกวุฒิสภาหรือกรรมการ มีส่วนในการใช้งบประมาณ.....	168
บทที่ 6 บทวิเคราะห์ปัญหาทางกฎหมายที่เกี่ยวกับการพิจารณาวินิจฉัยคดี		
ของศาลรัฐธรรมนูญตามมาตรา 144 ของรัฐธรรมนูญ		
แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 และแนวทาง		
การแก้ไขปัญหา		
6.1	ปัญหาทางกฎหมายที่เกี่ยวกับการพิจารณาวินิจฉัยคดี ของศาลรัฐธรรมนูญตามมาตรา 144 ของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560.....	171
6.1.1	ปัญหาการตีความการกระทำด้วยประการใด ๆ ที่มีผลให้ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภาหรือกรรมการ มีส่วนในการใช้งบประมาณรายจ่าย.....	171

6.1.2	ปัญหาการปรับใช้บทบัญญัติตาม	
	มาตรา 144 วรรคสาม.....	184
6.1.2.1	ปัญหาในการบังคับใช้กฎหมาย.....	186
6.1.2.2	ปัญหาความไม่สอดคล้องกับอำนาจ	
	ของฝ่ายนิติบัญญัติในการอนุมัติงบประมาณและ	
	อำนาจริเริ่มงบประมาณเป็นของฝ่ายบริหาร...	204
6.1.3	ปัญหาเกี่ยวกับอำนาจในการพิจารณาวินิจฉัย	
	ของศาลรัฐธรรมนูญในกรณีที่คณะกรรมการป้องกันและ	
	ปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเป็นผู้เสนอความเห็น	
	ต่อศาลรัฐธรรมนูญ.....	208
6.2	แนวทางการแก้ไขปัญหาทางกฎหมายที่เกี่ยวกับการพิจารณา	
	วินิจฉัยคดีของศาลรัฐธรรมนูญตามมาตรา 144	
	ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560.....	213
6.2.1	แนวทางการแก้ไขปัญหาโดยการคงหลักการส่วนใหญ่	
	ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	
	พุทธศักราช 2560.....	213
6.2.1.1	แนวทางการแก้ไขปัญหาการตีความ	
	การกระทำด้วยประการใด ๆ ที่มีผลให้	
	สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา	
	หรือกรรมการมีส่วนในการใช้	
	งบประมาณรายจ่าย.....	214
6.2.1.2	แนวทางการแก้ไขปัญหาการปรับใช้บทบัญญัติ	
	ตามมาตรา 144 วรรคสาม.....	218
6.2.1.3	แนวทางการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับอำนาจ	
	ในการพิจารณาวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ	
	ในกรณีที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปราม	
	การทุจริตแห่งชาติเป็นผู้เสนอความเห็น	
	ต่อศาลรัฐธรรมนูญ.....	222

6.2.2 แนวทางการแก้ไขปัญหาโดยกลับไปใช้หลักการ
 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540
 และพุทธศักราช 2550224

บทที่ 7 บทสรุป.....229

บรรณานุกรม238

สำหรับเพื่อการศึกษาและการอ้างอิงเท่านั้น
 For educational use and reference only